

prima instanță: (Judecătoria Buiucani municipiul Chișinău) O. Cojocaru
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

ÎN C H E I E R E

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Onișcenco Iurii,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Onișcenco Iurii
împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire
la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la efectuarea
acțiunilor de urmărire penală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Onișcenco Iurii în nume propriu și de avocatul Pocaznoi
Rodica în interesele lui Onișcenco Iurii și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani
municipiul Chișinău din 02 noiembrie 2016.

c o n s t a t ă :

La 19 iulie 2017, Onișcenco Iurii prin intermediul oficiului poștal a înaintat cerere
de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea
prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la efectuarea acțiunilor de
urmărire penală.

În motivarea acțiunii, Onișcenco Iurii a menționat că la data de 06 februarie 1997,
Comisariatul de Poliție Ungheni a pornit în privința sa cauza penală conform
elementelor infracțiunii prevăzute de art. 123¹ Cod penal (în redacția Legii din 24
martie 1961).

A reiterat de asemenea că termenul urmăririi penale a durat în perioada
15 februarie 1997 – 15 iunie 1997, când ancheta preliminară a fost suspendată pînă la
identificarea persoanelor care au comis infracțiunea.

Prin ordonanța din 28 noiembrie 2006, a fost anulată ordonanța de suspendare din
16 iunie 1997, iar cauza penală a fost expediată pentru efectuarea urmăririi penale în
adresa Direcției Generale Urmărire Penală a Ministerului Afacerilor Interne, iar prin
ordonanța din 15 februarie 2009 a fost dispusă încetarea urmăririi penale din motiv că

în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Menționează că astfel s-a aflat sub urmărire penală timp de 19 ani, fiind plasat ilegal în detenție.

Consideră că efectuarea acțiunilor de urmărire penală a durat un timp excesiv de îndelungat, fiindu-i încălcat astfel dreptul său la efectuarea urmăririi penale în termen rezonabil.

Solicită constatarea încălcării de către organele de urmărire penală a termenului rezonabil la efectuarea acțiunilor de urmărire penală și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5.000.000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 19 septembrie 2016, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală (f.d. 57-58).

Ulterior, Onișenco Iurii a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând repunerea în termenul de adresare a cererii de chemare în judecată (f.d. 77).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 noiembrie 2016, a fost respinsă cererea depusă de Onișenco Iurii cu privire la repunerea în termen și respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Onișenco Iurii ca tardivă.

Pentru a decide astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziție

Astfel, instanța a reținut că, la 25 februarie 1997 Onișenco Iurii a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 123¹ Cod penal (în redacția Legii din 24 martie 1961), iar prin ordonanța din 15 mai 2009 Onișenco Iurii a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că lipsește fapta infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

La 28 mai 2015, Procuratura Generală a remis în adresa lui Onișenco Iurii ordonanța de scoatere de sub urmărire penală.

Însă, cererea de chemare în judecată a fost înaintată de Onișenco Iurii la 19 iulie 2016, adică cu depășirea termenului de 6 luni, iar cererea de repunere în termen în lipsa temeiurilor justificative, nu poate constitui temei de repunere în termen.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de Onișenco Iurii în nume propriu și de avocatul Pocaznoi Rodica în interesele lui Onișenco Iurii și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 noiembrie 2016.

La 29 iunie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Onișenco Iurii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Onișenco Iurii, în motivarea recursului a menționat că la examinarea cauzei, prima instanță nu a luat în considerație faptul că, aflându-se în

detenție, nu a beneficiat de consultație juridică, iar în biblioteca penitenciarului lipsește literatura juridică.

Cu atât mai mult, reiterează că nu a fost escortat în ședințele instanței de apel, deși a solicitat prin cereri să fie prezent la examinarea cauzei în ordine de apel.

Consideră că astfel, instanța de apel i-a lezat dreptul de a-și apăra drepturile sale în instanță.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dizpozitivul deciziei la 11 aprilie 2017, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 29 iunie 2017, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Onișcenco Iurii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Onișcenco Iurii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari